

Konfiskata pojazdów za jazdę pod wpływem alkoholu

W Polsce w ostatnich latach przepisy dotyczące jazdy po spożyciu alkoholu zostały znacząco zaostrzone. Zmiany objęły między innymi możliwość konfiskaty pojazdu lub przepadku jego równowartości, w zależności od okoliczności zdarzenia.

Nowelizacja ma na celu poprawę bezpieczeństwa drogowego poprzez skuteczniejsze zniechęcanie kierowców do prowadzenia pojazdów po alkoholu.

W artykule wyjaśniamy aktualne przepisy oraz wskazujemy, w jakich sytuacjach sąd może orzec przepadek pojazdu lub jego równowartości, odwołując się do właściwych artykułów Kodeksu karnego oraz Kodeksu postępowania karnego.

Prowadzenie pojazdu po spożyciu alkoholu – przepisy Kodeksu karnego

Kodeks karny (k.k.) wyraźnie rozróżnia dwa poziomy stężenia alkoholu w organizmie kierowcy:

- ✓ Stan po użyciu alkoholu (art. 87 § 1 Kodeksu wykroczeń): stężenie alkoholu we krwi od 0,2‰ do 0,5‰, co stanowi wykroczenie zagrożone karą aresztu do 30 dni, grzywną do 5000 zł oraz zakazem prowadzenia pojazdów na okres od 6 miesięcy do 3 lat.
- ✓ Stan nietrzeźwości (art. 178a § 1 k.k.): stężenie alkoholu we krwi powyżej 0,5‰ lub powyżej 0,25 mg na dm³ w wydychanym powietrzu, co stanowi przestępstwo zagrożone karą pozbawienia wolności do 2 lat oraz zakazem prowadzenia pojazdów od 3 do 15 lat.

Przepadek pojazdu lub równowartości – nowe przepisy

Nowe przepisy Kodeksu karnego, które weszły w życie 1 października 2023 roku, wprowadziły możliwość obligatoryjnego przepadku pojazdu lub przepadku jego równowartości pieniężnej. Zgodnie z art. 44b § 1 k.k., przepadek pojazdu mechanicznego jest orzekany, gdy:

1. Kierowca prowadzi pojazd w stanie nietrzeźwości i pojazd stanowi jego własność lub współwłasność.
2. Kierowca w stanie nietrzeźwości doprowadził do wypadku drogowego, niezależnie od tego, czy jest właścicielem pojazdu, czy nie.

Art. 44b § 2 k.k. przewiduje przepadek równowartości pojazdu, gdy jego konfiskata nie jest możliwa, na przykład, gdy pojazd jest użytkowany na podstawie leasingu, jest pożyczony lub należy do osoby trzeciej. W takim przypadku sąd może orzec, że sprawca ma obowiązek wpłacić równowartość pieniężną pojazdu, stanowiącą jego aktualną wartość rynkową.

Konfiskata fakultatywna

Kodeks karny przewiduje również fakultatywny przepadek pojazdu w sytuacjach, gdy:

- ✓ Kierowca dopuścił się powtórnego przestępstwa prowadzenia pojazdu w stanie nietrzeźwości, o czym mówi art. 44b § 3 k.k. Przepis ten umożliwia sądowi orzeczenie przepadku pojazdu lub jego równowartości, nawet jeśli pierwotnie okoliczności nie wymagały obligatoryjnego przepadku.

Procedury w Kodeksie postępowania karnego

Zgodnie z art. 291 § 2 Kodeksu postępowania karnego (k.p.k.), zabezpieczenie majątkowe na poczet przepadku pojazdu może być zastosowane już w toku postępowania, jeśli zachodzi ryzyko, że sprawca będzie próbował ukryć majątek. Celem tej regulacji jest zabezpieczenie wykonania przyszłego orzeczenia sądowego dotyczącego przepadku lub obowiązku zapłaty równowartości pojazdu.

Prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości wiąże się nie tylko z karami pozbawienia wolności oraz zakazami prowadzenia pojazdów, ale może również skutkować bardzo dotkliwym przepadkiem pojazdu lub obowiązkiem zapłaty jego równowartości.

Osoby, które borykają się z problemami prawnymi, a nie są w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej, mogą skorzystać z darmowej porady w punktach nieodpłatnej pomocy prawnej i poradnictwa obywatelskiego na terenie powiatu nowosolskiego - w Nowej Soli, Nowym Miasteczku, Koźuchowie i Bytomiu Odrzańskim.

Więcej informacji oraz zapisy pod nr tel.: 790 227 119 - we wtorki, środy i czwartki w godz. 10.00-13.30 oraz na www.edukacja-prawna.info.pl/powiat-nowosolski

Artykuł powstał w ramach realizowanego przez Stowarzyszenie CIVIS SUM zadania publicznego pt.: Prowadzenie punktu nieodpłatnej pomocy prawnej i punktu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz realizacja zadań z zakresu edukacji prawnej w Powiecie Nowosolskim w 2024 finansowanego ze środków przekazanych przez Powiat Nowosolski. Artykuł jest wkładem własnym osobowym do ww. zadania.